

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Thảo luận nhóm về một vấn đề trang 75 (Cánh diều)**1. Định hướng**

a) Thảo luận nhóm về một vấn đề còn gây tranh cãi là dùng hình thức nói (thuyết trình) để trao đổi, tranh luận về một vấn đề nào đó còn có ý kiến chưa thống nhất. Mục đích thảo luận là nêu lên những điểm thống nhất và khác biệt của các thành viên trong nhóm để tìm cách giải quyết.

b) Để thực hiện thảo luận nhóm về một vấn đề, các em cần chú ý:

- Lựa chọn được vấn đề gây tranh cãi (chưa thống nhất).
- Xác định các điểm đã thống nhất và các điểm còn khác biệt.
- Chuẩn bị ý kiến của cá nhân về các điểm chưa thống nhất.
- Chú ý đến thái độ, cử chỉ khi phát biểu, thảo luận,

2. Thực hành

Bài tập: Có người cho rằng sự việc và con người được kể trong văn bản “Bạch tuộc” (Véc-nơ) hoặc “Chất làm gì” (Bret-bơ-ry) là không có thực, một số người lại cho rằng có thực. Em sẽ nêu ý kiến như thế nào trong buổi thảo luận nhóm?

a) Chuẩn bị

- Xem lại nội dung đọc hiểu văn bản Bạch tuộc hoặc chất làm gì.
- Dự đoán các điểm có thể gây tranh cãi..
- Tìm hiểu các thông tin về truyện khoa học viễn tưởng
- Chuẩn bị tranh, ảnh và phương tiện trình bày (nếu có).

b) Tìm ý và lập dàn ý (chọn văn bản Bạch tuộc)

- Tìm ý cho bài nói bằng cách đặt và trả lời các câu hỏi sau:

+ Văn bản *Bạch tuộc* kể lại chuyện gì?

→ Văn bản *Bạch tuộc* kể lại câu chuyện: cuộc giáp chiến giữa các nhà thám hiểm trên con tàu No-ti-lót với những con bạch tuộc khổng lồ. Kết quả của cuộc giáp chiến: một người đã bị bắt đi, bạch tuộc chết và bị thương phải lặn xuống biển.

+ Sự việc và con người được nói tới trong các văn bản ấy có thực không?

→ Con người người và sự việc được nhắc tới có chi tiết thật, có chi tiết tưởng tượng.

+ Nội dung nào có thực và nội dung nào không có thực?

→ Nội dung có thực: những hiểm nguy trong lòng biển cả, về lòng dũng cảm của con người, về mơ ước và khao khát có những con tàu ngầm hiện đại.

→ Nội dung không có thực: những con bạch tuộc khổng lồ với những đặc điểm kì dị, con tàu lặn dưới biển hai, ba nghìn mét rồi nổi lên gần mặt biển năm trăm mét...

+ Điểm nào cần trao đổi để thống nhất ý kiến?

→ Điểm cần trao đổi ở đây là: những con người trên con tàu No-ti-lót đó có thật hay không? Theo bản thân em những con người trên chuyến tàu đó không có thật, chỉ do tác giả tưởng tượng ra. Những hiểm nguy nơi biển cả là có thật.

-Lập dàn ý cho bài nói bằng cách lựa chọn, sắp xếp các ý theo bố cục ba phần:

Mở đầu	Nêu vấn đề cần thảo luận: “Sự việc và con người được kể trong văn bản <i>Bạch tuộc</i> hoặc chất làm gì có thực hay không?”
---------------	---

Nội dung chính	<p>+ Nếu tóm tắt nội dung câu chuyện Bạch tuộc (ngắn dài, tùy thời gian).</p> <p>+ Nêu các điểm gây tranh cãi.</p> <p>Ví dụ: Có người cho là sự việc và con người được kể trong văn bản ấy không có thực; một số người cho là có thực.</p> <p>+ Nêu các lí lẽ và bằng chứng về chuyện có thực và không có thực. + Nêu ý kiến nhằm giải quyết các điểm gây tranh cãi.</p> <p>Ví dụ: Sự việc và con người được nói tới trong văn bản Bạch tuộc là do nhà văn tưởng tượng (không có thực) nhưng liên quan đến chuyện có thực về những hiểm nguy trong lòng biển cả, về lòng dũng cảm của con người, về mơ ước và khao khát có những con tàu ngầm hiện đại,... Ngày nay, ước mơ chế tạo những con tàu ngầm hiện đại đã trở thành hiện thực.</p>
Kết thúc	Khẳng định lại ý kiến của cá nhân về những điều có thực và tưởng tượng trong văn bản đang được thảo luận.

c) Nói và nghe

- Nhóm trưởng chủ trì, nêu vấn đề cần thảo luận.
- Các cá nhân dựa vào dàn ý đã làm, nêu ý kiến của mình trước nhóm hoặc lớp,...
- Trao đổi, tranh luận các ý kiến còn khác biệt, chú ý các lỗi cần tránh khi nghe và có thái độ phù hợp trong thảo luận, trao đổi.
- Nhóm trưởng tổng kết việc thảo luận, các điểm thống nhất và điểm còn khác biệt.

Bài nói tham khảo:

Kính thưa thầy/ cô giáo và các bạn! Như các bạn đã biết, truyện khoa học viễn tưởng là những tác phẩm mà ở đó tác giả tưởng tượng hư cấu dựa trên những thành tựu của khoa học và công nghệ.

Văn bản *Bạch tuộc* nằm trong tiểu thuyết *Hai vạn dặm dưới đáy biển* của Véc-nơ là một trong những văn bản tiêu biểu cho thể loại này. Tuy nhiên khi đọc văn bản này vẫn còn điểm gây tranh cãi là *sự việc và con người trong văn bản có thật hay không?*

Văn bản *Bạch tuộc* kể lại câu chuyện là cuộc giáp chiến giữa các nhà thám hiểm trên con tàu *No-ti-lót* với những con bạch tuộc khổng lồ của đại dương với các cảnh như tay bạch tuộc quấn chặt lấy tên thủy thủ, cảnh Nê- mô liên tiếp xông tới chặt đứt vòi bạch tuộc để giải cứu cho đồng đội của mình nhưng đã bị chúng tấn công bằng loại “mực” đen. Và kết quả của cuộc giáp chiến: một người đã bị bắt đi, bạch tuộc chết và bị thương phải lặn xuống biển.

Đứng trước các sự việc diễn ra trong văn bản, có người cho là sự việc và con người được kể trong văn bản ấy không có thực; một số người cho là có thực. Bản thân em cho rằng những con bạch tuộc khổng lồ với những đặc điểm kì dị như: con vật khổng lồ mắt màu xanh, thân hình thoi và đổi màu từ xám sang nâu đỏ. Con bạch tuộc dài chừng 8m, có 8 râu dài uốn cong, hàm răng nhọn rung lên bần bật, thân hình là khối thịt tầm 20, 25 tấn. Con tàu lặn dưới biển hai, ba nghìn mét rồi nổi lên gần mặt biển năm trăm mét... là những chi tiết không có thật bởi trên thực tế con bạch tuộc rất nhỏ, những con tàu ngầm hiện đại cũng không lặn sâu như vậy. Còn những chi tiết sự hiểm nguy trong lòng biển cả, về lòng dũng cảm của con người, về mơ ước và khao khát có những con tàu ngầm hiện đại là có thật. Ngày nay, ước mơ chế tạo những con tàu ngầm hiện đại đã trở thành hiện thực.

Trên đây là bài trình bày của em về những điều có thực và tưởng tượng trong văn bản *Bạch tuộc* đang được thảo luận. Trong bài em cũng đưa ra và giải thích về những điều có thật và không có thật đó. Cảm ơn thầy/cô và các bạn đã lắng nghe. Rất mong nhận được sự góp ý từ phía thầy/cô và các bạn về vấn đề này!

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

Người nói	Người nghe
- Xem xét nội dung ý kiến đã đủ ý chưa:	- Hiểu đúng và tóm tắt được các thông tin từ người nói (Ý kiến, lí lẽ và bằng chứng về vấn đề đã trao đổi:

<p>+ Tán thành điểm nào và không tán thành điểm nào?</p> <p>+ Lí lẽ tán thành và không tán thành là gì?</p> <p>+ Có nêu được các bằng chứng cụ thể không?</p> <p>- Rút kinh nghiệm về cách phát biểu (Diễn đạt có rõ ràng, dễ hiểu không? Ngôn ngữ, điệu bộ, thái độ,... đã phù hợp chưa?).</p>	<p>sự việc trong truyện khoa học viễn tưởng có thực hay không).</p> <p>- Tập trung chủ ý theo dõi người nói.</p> <p>- Nêu câu hỏi nếu thấy chưa rõ; mạnh dạn trao đổi lại với ý kiến mình thấy chưa đúng.</p>
---	---